

Leerdoelen COIG-cursus *Klinische farmacologie*

Hoofddoel

De aios is in staat om met behulp van het gedachtegoed van 'mechanism-based medicine' en 'evidence-based medicine' te komen tot rationele farmacotherapie bij individuele patiënten.

Deeldoelen

Farmacokinetiek:

- 1) De aios kent het begrip *verdelingsvolume*, weet welke patiënt- en geneesmiddelen-factoren deze parameter beïnvloeden en is in staat om op grond hiervan dosisaanpassingen bij individuele patiënten met een afwijkend verdelingsvolume te maken.
- 2) De aios kent het begrip *klaring*, weet welke patiënt- en geneesmiddelenfactoren deze parameter beïnvloeden en is in staat om op grond hiervan dosisaanpassingen bij individuele patiënten met een afwijkende klaring te maken. De aios kan deze kennis ook toepassen bij het berekenen van de *steady state*-concentratie van een geneesmiddel bij herhaald doseren.
- 3) De aios weet hoe het *verdelingsvolume* en de *klaring* zich verhouden tot de halfwaardetijd van een geneesmiddel, weet welke consequenties de halfwaardetijd heeft bij het starten, stoppen en tijdelijk onderbreken van farmacotherapie.
- 4) De aios kent het begrip *biologische beschikbaarheid*, weet welke patiënt- en geneesmiddelenfactoren deze parameter beïnvloeden en is in staat om op grond hiervan de consequenties voor farmacotherapie bij individuele patiënten te beredeneren. Tevens kan hij/zij dosisaanpassingen maken bij het wisselen van toedieningsvormen van therapie.
- 5) De aios neemt kennis van de principes van farmacogenetica, en de betekenis hiervan op het niveau van farmacokinetiek en dynamiek.
- 6) De aios kent enkele toepassingen van farmacogenetische testen in de praktijk.

Bijwerkingen:

- 7) De aios is in staat bijwerkingen van geneesmiddelen te herkennen en waarschijnlijkheid van een bijwerking te duiden, gebruik makend van de daarvoor bedoelde classificering.
- 8) De aios is in staat om op grond van inzicht in de farmacokinetiek en -dynamiek een helder beleid te formuleren bij problemen rondom bijwerkingen van geneesmiddelen en geneesmiddelen-allergie.
- 9) De aios is bekend met de procedure bedoeld voor het melden van bijwerkingen bij Landelijk Bijwerkingen Centrum Lareb en is bekend met de kerntaken en informatievoorziening van Lareb.

Interacties:

- 10) De aios is in staat veel voorkomende interacties tussen geneesmiddelen te herkennen, zowel op het gebied van farmacokinetiek als farmacodynamiek.
- 11) De aios is in staat om op grond van inzicht in de farmacokinetiek en -dynamiek een helder beleid te formuleren bij problemen rondom geneesmiddelen-interacties.

Intoxicaties:

- 12) De aios weet hoe hij/zij de diagnostiek moet toepassen en interpreteren om beleid bij een acute intoxicatie te formuleren. Het gaat hierbij met name om de urine tox-screen, plasma-concentratiebepaling, 'osmolgap' en 'aniongap'.
- 13) De aios kan bij een patiënt met een acute intoxicatie een beleid formuleren. Hij/zij weet wanneer maagspoeling moet toepassen en hoe hij/zij de afweging moet maken de patiënt al of niet op te nemen. Hij/zij weet wanneer antidota wel of niet antidota toegepast moet worden.

- 14) De aios heeft kennis van het specifieke beleid bij paracetamol, GHB, cocaïne, opiaat en alcoholintoxicatie.

Overige:

- 15) De aios kan in een patiënt met polyfarmacie identificeren welke combinaties van geneesmiddelen risicovol zijn en hij/zij kan beredeneren welke maatregelen er genomen kunnen worden om dit risico te beperken.
- 16) De aios kan in patiënten met risicovolle geneesmiddelen combinaties een afweging maken tussen de mogelijke voordelen en mogelijke risico's voor de patiënt.
- 17) De aios kent het verschil tussen de therapie in het kader van grote trials en de toepassing hiervan in de dagelijkse klinische praktijk en kan hierop gebaseerd uitkomsten van grote trials interpreteren en vertalen naar toepassing in de dagelijkse klinische praktijk.

=*=*=*=

(COIG/augustus 2017)